

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

de offentlige

Afgangs- og Aarsprøver

ved

Herlufsholms lærde Skole

i

Juli 1856.

Indbydelsesskrift

til

de offentlige Afgangs- og Aarsprøver

i

Herlufsholms lærde Skole

fra 8. til 21. Juli 1856.

Efterretninger om Skolen og Opdragelsesanstalten i
Skoleaaret 1855—56. Af Chr. Listov, Rector.

Nestved.

Trykt hos A. P. Bang.

Efterretninger

om

Herlufsholms lærde Skole og Opdragelsesanstalt

for Skoleaaret 1854—55,

meddeelte af

Chr. Listov.

Examina.

Afgangsexamen i Aaret 1855. De skriftlige Arbejder, hvortil trykte Opgaver vare oversendte fra Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, udførtes i den af Ministeriet fastsatte Orden den 23de, 25de og 26de Juni. Den mundtlige Deel afholdtes fra 2den til 4de Juli i Overværelse af Underviisningsinspecteuren, Hr. Conferentsraad, Dr. Madvig (der selv deeltog i Bedømmelsen af Prøverne i Dansk, skriftlig Latin, Græsk, Historie, Geographi og Fransk) og af Hr. Overlærer Fr. Jøhnstrup som Censor i de matematiske Discipliner, Naturlære og Naturhistorie.

Til Prøvens første Deel fremstillede sig 11 Disciple af 6te Classe, af hvilke de 10 opflyttedes i 7de Classe.

Til Prøvens anden Deel stillede sig 2 Disciple, som i 1853 havde underkastet sig første Deel og derpaa tilbragt to Aar i 7de Classe; de dimitteredes begge med første Charakteer. Med dem indstillede sig tillige en Privatist, som i 1852 havde taget første Deel her ved Skolen og siden var bleven underviist i Kjøbenhavn; han erholdt 2den Charakteer. — De Ditteredes Navne og særlige Fagcharakterer sees af omstaaende Liste.

A f g a n g s e r a m e n s

De Dimitteredes Navne.	1ste Deel 1853.				2den Deel 1855.								Hoved- charakt.	Hebraisk.	
	Tydk.	Fransk.	Geographi.	Naturhistorie.	Dansk.	Latin (skriftlig).	Latin (mundtlig).	Græsk.	Religion.	Historie.	Arithmetik.	Geometri.			Naturalære.
Carl Adolph Schythe	G.	G.	Mg.	Ug.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	Mg.	Mg.	Første Char.	—
Alexius Julius Martin Böttern	Mg.	G.	Mg.	Mg.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	Tg.	Mg.	Første Char.	—
C. C. L. Gether . .	1ste Deel 1852.														
	G.	Mg.	Mg.	G.	G.	Tg.	Tg.	Tg.	G.	G.	G.	Tg.	Mg.	Anden Char.	—

Til de skriftlige Arbejder modtog Skolen følgende Opgaver.

Afgangsexamens 1ste Deel.

Tydsck Stil.

Imellem Henrik den Fjerdes trofasteste og berømteste Vaabenfæller ¹⁾ var Ludvig af Crillon, hvem hans Samtidige formedelst hans Tapperhed og urokkelige Mod kaldte Manden uden Frygt. Da Kongen havde sendt ham til Marseille, hvilken Stad truedes af Spanierne, for at staae den unge Hertug af Guise, som var Gouverneur der, bi, faldt det Hertugen ind at prøve, hvor fast Crillons Mod var. Han lod da pludselig en Nat blæse Alarm foran Crillons Qvarteer, ilede selv til ham, fortalte ham med Tegn paa Overtaskelse og Skræk, at Fjenden havde bemægtiget sig Staden og Havnen, og opfordrede ham til at flygte for ikke ved sit Fangenskab at forøge Seirherrerens Triumph. Men Crillon greb, neppe vakt af Søvne, uden at tabe Fatningen et eneste Øieblik, sine Vaaben og paastod, at det var bedre at døe med Kaarden i Haanden end at overleve Tabet af Staden. Uden at høre paa videre Forestillinger ilede han ned ad Trapperne med Hertugen; men førend de naaede Udgangen, brast ²⁾ Guise i Latter og Crillon mærkede, at det Hele var Spøg ³⁾. Da blev hans Mine mørkere end da han havde tænkt paa at gaae i Kamp, og idet han heftigen trykkede Hertugen mod Væggen, sagde han i en frygtelig Tone: Unge-Menneske! Vov aldrig at sætte en brav Mands Mod paa Prøve for Spøgs Skyld! Ved Gud! Dersom Du havde fundet mig svag, vilde jeg nu have gjennemboret Dig. Det var den samme Crillon, hvem Henrik den Tredie forgjæves havde opfordret til at overfalde og dræbe den ældre Hertug af Guise. Til en Forbrydelse havde han intet Mod.

¹⁾ Waffengefährte. ²⁾ ausbrochen. ³⁾ Scherz.

Afgangsexamens 2den Deel.

Udarbejdelse i Modersmaalet.

Skildring af Helvetiens Naturforhold og deres Indflydelse paa Indbyggernes Sysler og Erhvervskilder.

Latinsk Stil.

Den dramatiske ¹⁾ Poesie blev, som de andre Arter af Poesie, overført fra Grækerne til Romerne. Thi omendskjøndt der hos Romerne og andre Folk i Italien synes at have været en ringe Begyndelse til scenisk Fremstilling ²⁾ for den Tid, da den græske Litteratur begyndte at blive dem bekjendt, var den dog ikke bragt til nogen fast Form og veeg derfor let for Grækernes uddannede Kunst, saa at neppe nogle dunkle Spor bleve tilbage. Hvorfor nu Romerne i Comœdien (— thi alene om den ville vi her tale lidet, med Forbigaaelse af Tragoedien, —) ikke have forsøgt paa at oversætte eller efterligne Aristophanes og de øvrige Digtere, hvis Værker indbefattes under Navnet den gamle Comœdie, er let at indsee og trænger ikke til nogen lang Forklaring. Thi denne hele Art, som havde blomstret næsten to hundrede Aar iforveien, var saaledes fremvoxet ³⁾ af den atheniensiske Stats inderste Væsen og hængte saaledes sammen med den Tids Begivenheder, paa hvilken Stykkerne ⁴⁾ vare opførte, at den ikke kunde overføres til nogen anden Jordbund ⁵⁾. Romerne vendte sig altsaa til den nyere Comœdie, der i Tiden var meget nærmere og hvis Digtere havde taget deres Stof af det daglige Liv og Menneskenes almindelige Charakterer. Disse Digteres, Menanders, Philemons og andres, Stykker have Plautus og Terents (for alene at nævne dem af Romerne, hvis Værker vi have) oversat eller efterlignet saaledes, at de lade ⁶⁾ Handlingen foregaae i Grækenland og bevare det græske Livs Udseende, og disse Stykker, i hvilke der beholdtes saa aabenbare Mærker af den frem-

¹⁾ scenicus. ²⁾ actio. ³⁾ enascor. ⁴⁾ fabula. ⁵⁾ solum. ⁶⁾ fingo.

mede Oprindelse, kaldte Romerne *palliatæ* eller, med Bibeholdelse af det græske Navn, *comoediæ*; dem derimod, i hvilke andre Digtere havde behandlet romerske Sujetter ¹⁾, gave de Navn af *togatæ*. Til at kjende denne sidste Art er Leiligheden betaget os, da alle Stykker af den Art ere gaaede tabte, ogsaa Afranius's, hvem Romerne foretrak for alle andre Forfattere af *fabulæ togatæ*.

Oversættelse fra Latin.

(Af Murets Commentar til Aristoteles' Ethiks 5te Bog.)

Antiqui legum latores multa sanciebant de ratione adolescentium educandorum, eamque vel plurimum momenti habere ad salutem reipublicæ iudicabant. Quum enim ea firmissime in animis hærere soleant, quæ a teneris annis imbibuntur, qualiscunque prima illa educatio fuerit, tales etiam in omnem vitam mores taliaque studia consequi constat. Ætas autem succedit ætati, deficientibusque iis, qui nunc rempublicam administrant, alios in eorum locum succedere necesse est. Qui si apte et accommodate ad eam rempublicam, in qua nati sunt, educati erunt, non temere quidquam in ea novarum rerum molientur, sed eam, qualem acceperunt a maioribus, talem studebunt etiam posteris tradere; neque, quorum una eademque omnium in pueritia fuerit institutio, valde unquam eorum in tractandis publicis negotiis sententiæ discrepabunt. Sin ea tota re neglecta alii aliis moribus imbuti ad rempublicam accedent, dum, quo sua quemque natura ducet, eo etiam civitatis formam inflectere conabuntur, non mediocri periculum est, ne variis discordantium ac dissidentium opinionum quasi flatibus agitata in uno eodemque statu diutius permanere non possit. Itaque apud Platonem in Euthyphrone Socrates primam in civitate curam instituendæ juventutis esse debere pronuntiat, et in libro septimo de legibus Atheniensis ille hospes, qui a Platone cum Clinia Cretensi et Megillo Lacedæmonio colloquens inducitur, ait, si juvenes, ut oporteat, educentur, bene ac prospere successura omnia; sin minus, ea eventura, quæ ipse ne dicere quidem velit, ne ei, quam instituat

¹⁾ argumentum.

ac describat, civitati videatur male ominari. Aristoteles quoque principio libri octavi politicorum ¹⁾ hac de re idem sentit, quod magister eius, et magnopere Lacedæmonios laudat, quod in instituendis publice pueris plurimum operæ collocent.

Arithmetik.

1. Ligningen

$$(x^2 - a^2 - b^2)^2 - 2c^2(x^2 + a^2 + b^2) + c^4 = 0$$

opløses med Hensyn til x .

2. En Mand har udlaant to Summer, nemlig 1500 Rdl. og 3000 Rdl., til 5 pCt. Rente. Disse Summer ere med paaløbne Renter og Renters Rente tilbagebetalte, efterat den første Sum har udestaaet netop dobbelt saa længe som den sidste, med i Alt 6272 Rd. 70 Sk. Hvorlænge have disse Gjældsposter staaet ubetalte?

Geometri.

Forholdet imellem et Kuglesegment og den tilsvarende Kuglesector er m . Hvor stort er da Forholdet imellem Segmentets Høide og Kuglens Radius, hvor stor Toppunktsvinklen i den tilhørende Kegle?

Ex. Nr. 1) $m = \frac{5}{8}$, Nr. 2) $m = \frac{7}{8}$, Nr. 3) $m = \frac{9}{8}$.

Skolens Halvaarsprøve afholdtes dette Aar i de 6 yngste Classer ved Slutningen af Februar Maaned, for 7de Classes Vedkommende i Ugen før Paaskeferiens Begyndelse. Den skriftlige Deel havde omtrent samme Udstrækning som ved Aarsprøven; derimod var den mundtlige Overhøring indskrænket til fire Fag i VII A og VI, i hver af de øvrige Classer til to Fag, hvorved Rector alene var Censor.

¹⁾ Politica — Politik, Statslære; saaledes hed et Skrift af Aristoteles.

Overbestyrelsen.

Faa Uger efterat Hs. Exc. Overkammerherre v. Ste-manns Lig — uden Bram, som han selv havde for-ordnet det, men i Nærværelse af et talrigt Følge og deriblandt alle Embedsmænd og Disciple ved Stiftelsen, hvis Directeur han havde været fra 1827 til 1851 — var stedt til Jorden paa Herlufsholm, døde efter ikkun otte Dages Sygeleie i Kjøbenhavn den 8. Jan. d. A. Herlufsholms høie Forstander, Kammerherre Grev Frederik Marcus Knuth. Kun $4\frac{1}{2}$ Aar stod han i Spidsen for den Stif-telse, der alt fra tidligere Dage var ham kjær, men dens Historie skal vide at fortælle om saa mange betydnings-fulde Foranstaltninger, som skyldes hans Indsigt og Vir-kelyst, talrige Vidnesbyrd om den Nidkjærhed og levende Interesse, hvormed han omfattede Alt, hvad der kunde tjene dens Tarv og fremme Stifternes ædle Hensigt.

Ved Skrivelse af 18de s. M. underrettedes Skolen om, at det Geheime Statsraad havde overdraget til Hs. Excell. Hr. Minister, Lic. jur. Hall, der alt tidligere havde været constitueret Forstander under Grev Knuths Udenlandsreise fra Octbr. 1853 til April 1854, at udføre de med Embedet som Forstander for Herlufsholms Skole og Gods forbundne Forretninger.

Lærerpersonalet.

Det havde i længere Tid været den afd. Forstanders Hensigt, i Lighed med hvad der bestaer ved Landets

større kongelige Skoler, at ansætte to Overlærere ved Herlufsholm og tillige forøge Lærerpersonalet med endnu een Adjunct. De forberedende Skridt vare alt gjorte i Slutningen af forrige Aar; imidlertid skulde Grev Knuth ikke selv see sin Plan bragt til Udførelse. Forst i Foraaet kunde den paatænkte Ordning sættes i Værk. Under Ite Marts beskikkedes Hr. Cand. philol. H. Chr. F. Neergaard til Adjunct her ved Skolen, hvorhos det tillige overdroges ham at besørge Secretariats-Forretningerne ved Rectoratet. Ved Paaskeferiens Slutning blev derpaa Dhr. Adjuncter Dahl og Kielsen udnævnte til Overlærere, og den nye Fordeling af Functioner og Underviisningstimer traadte da i Kraft med April Maanedes Begyndelse.

Disciplene.

Efter den offentlige Prøve i 1855 afgik ved Dimission til Universitetet:

Carl A. Schythe og

A. Julius M. Bottern.

Fremdeles udgik ved Skoleaarets Slutning:

Adam G. B. Wind (for at dimitteres privat),

Lauritz G. Fasting (paa et Handelscontoir),

Frederik C. Kelter Wesenberg (paa et Contoir),

J. Frederik van Deurs Formann (til Landvæsenet),

Henrik A. Formann (i Roeskilde Skole),

H. Henrik Mackeprang (i Realskole i Saxe-kjøbing),

L. C. Valdemar Møller (i Sorø Skole),

N. Theodor Nielsen (i Haderslev Skole),

S. Axel L. Gad (til Landvæsenet).

Ved Begyndelsen af Skoleaaret 1855—56 talte Skolen 107 Disciple, af hvilke 4 vare i Pension hos Dhrr. Adjuncter Neergaard og Davidsen; paa Opdragelsesanstalten fandtes saaledes 103 Elever. I Skoleaarets Løb udmeldtes:

J. Frederik Hegermann-Lindencrone (den 30. Septbr. 1855),

Wilfred Nyholm (den 6. Octbr. 1855),

Jens P. Müller (ved Juleferien),

Poul C. S. Olrik (den 30. April 1856),

Otto C. H. B. Wind (den 31. Mai 1856).

En kjær Discipel har Døden iaar berøvet os. Hans G. H. G. Jørgensen, en Son af Kammerraad Jørgensen til Søllestedgaard, blev syg i de sidste Dage af Novbr. Maaned, Sygdommen udviklede sig til en typhøs Feber, uden tilsyneladende at antage nogen særdeles voldsom Charakter; men efterhaanden svandt hans Kræfter mere og mere, og den 9de Jan. drog han sit sidste Suk. Han var nær de 16 Aar og dog ganske et Barn af Sind, men et sjelden godt og fromt Barn, reen i Tanke som i sin Tale, den kjærligste Son, glad og taknemmelig for hver en Ytring af Velvillie, der blev ham tildeel. Hans Lig jordedes efter Forældrenes Ønske paa Søllested Kirkegaard — nærved Hjemmet, som han elskede saa inderligt.

I Skoleaarets Løb indtraadte efterhaanden de 4 skolesøgende Disciple, T. Teilman, W. Petersen, S. Lar-

sen og L. Husum, saa at Skolen for nærværende Tid tæller 101 Disciple, der her opføres efter den Plads, de indtage i Classerne ifølge Sammentællingen for Mai Maaned. De nyoptagne ere betegnede med *; Faderens Navn og Stand er anført i Parenthes.

Dimittenderne.

1. R. P. Reinholdt Hviid (Ländvæsencommissair, Stiftsrevisor Hviid i Maribo).
2. H. Albert Hvidberg (Proprietair Hvidberg i Hirschholm).
3. Carl E. Eigler (Organist Eigler i Nakskov).
4. H. Ludvig T. Olrik (Etatsraad, Ridder Olrik, Borgemester i Helsingør).
5. Johan H. Hegermann-Lindencrone (Oberstlieutenant v. Hegermann-Lindencrone, R. af Dbr. og Dbmd., Chef for 2det Dragonregiment).
6. Peter J. V. Kietz (afd. Krigsassessor, practiserende Læge Kietz i Ballerup).
7. Conrad Barner (Jægermester v. Barner til Eskildstrup).

VII. Classe B.

1. Christian L. Kjer (Godsforvalter Kjer paa Herlufsholm).
2. H. Otto Hinrichsen (Kjøbmand Hinrichsen i Ærøeskjøbing).
3. Johan E. West (Pastor West i Nestved).
4. Lauritz C. Appel (Kirkesanger og Skolelærer: Appel i Hygom; Pleiefader: Pastor Brøchner i Everdrup).

5. Jacob C. H. Lemvigh (Pastor Lemvigh i Krummerup).
6. Carl C. E. Fibiger (Forpagter Fibiger paa Beritzgaard paa Laaland).
7. Sophus M. Giellerup (Pastor Giellerup i Roholte).
8. Thomas H. P. Schmidt (Pastor Schmidt i Fodby).
9. Otto N. Jensen (Professor Jensen, R. af Dbr., Forstander for Jonstrup Seminarium).
10. Holger E. Jacobsen (Forligelsescommissair Jacobsen i Korsør).

VI. Classe.

1. Carl L. M. Garde (Pastor Garde i Horslunde paa Laaland).
2. Nicolai E. Balle (Pastor Balle i Aversie).
3. Andreas E. C. Tryde (Pastor Tryde i Sackjøbing).
4. A. F. Louis Gandil (afd. Krigsassessor, Toldcontroleur Gandil i Kiel).
5. Jens C. Klestrup (Proprietair Klestrup til Gravendal paa Ærø).
6. Carl H. A. Krogh (afd. Møller Krogh til Tubeks Mølle ved Præstø).
7. Edvard Gulstad (Pastor Gulstad i Døllefjelde paa Laaland).
8. Edvard M. R. Eller (Justitsraad, Amtsforvalter Eller i Maribo).
9. V. Alexander Ahlefeldt-Laurvig (afd. Grev Ahlefeldt-Laurvig, Forpagter af Blegholm paa Langeland).

V. Classe.

1. Hans A. Bache (Pastor Bache i Jyderup).

2. Engelbrecht Jacobsen (Broder til Nr. 10 i VII Cl. B.)
3. Frederik J. Seidenfaden (Dyrlæge Seidenfaden i Maglemer ved Maribo).
4. Nicolai H. Knudtzon (Grosserer Knudtzon i Kjøbenhavn).
5. Frederik C. C. F. Zahle (Provst Zahle i Stillinge ved Slagelse, R. af Dbr.)
6. Thorvald G. Jørgensen (Provst Jørgensen i Saxild i Aarhus Stift).
7. Sophus F. F. Ahlefeldt-Laurvig (Broder til Nr. 9 i VI. Cl.)
8. Christian Fenger (Kammerraad Fenger til Nordgaard ved Ringsted).
9. Frederik V. Kraft (Landsoverretsprocurator Kraft i Kjøbenhavn).
10. Rasmus N. Strøm (Districtslæge Strøm i Vordingborg).
11. Gustav H. H. H. Castenschiold (Regimentschirurg, Districtslæge Castenschiold i Nestved).
12. Peter W. Wulff (Kjøbmand Wulff i Stubbe-
kjøbing).
13. C. Frederik C. Reimer (Proprietair Reimer til Atterupgaard ved Ringsted).
14. Christian Emil Brasen (Provst Brasen i Skjelskør, R. af Dbr.)
15. Jacob A. C. Holmblad (Fabrikør Holmblad i Kjøbenhavn, R. af Dbr.)
16. Ludvig F. J. Rode (Justitsraad, Stiftsforvalter Rode paa Valø.)

17. N. Gustav M. Schaarup (Procurator Schaarup i Vordingborg).

IV. Classe.

1. Carl J. Meincke (Godseier Meincke, Forpagter paa Maribo Ladegaard).
2. Carl Engell (Skolelærer og Kirkesanger Engell i Enderslov).
3. Georg S. V. Engelsted (Pastor Engelsted i Lundforlund).
4. Johannes R. Lund (afd. Cancelliraad, Birkedommer Lund paa Holsteinborg).
5. G. Alexander Thorsøe (afd. Skovrider Thorsøe i Heils i Slesvig).
6. Ole F. K. Thestrup (Pastor Thestrup i Staureby).
7. F. Wilhelm Daniels (Forpagter Daniels paa Havelykkegaard paa Laaland).
8. Theodor W. Horup (Forpagter Horup paa Bekkeskov).
9. August H. A. Petersen (afd. Proprietair Petersen til Laagegaard ved Veile).
10. Ludvig F. Winther (Pastor Winther i Slemminge paa Laaland).
11. A. Julius E. Simonsen (afd. Proprietair Simonsen til Ruggaard i Fyen).
12. A. Christian Brøndsted (Pastor Brøndsted i Skovlænge paa Laaland).
13. H. Frederik W. Thomsen (Proprietair Thomsen, forhen Eier af Nybøllegaard ved Taastrup).
14. Hans Christian T. Ovenbeck (afd. practise-

rende Læge Ovenbeck: Pleiemoder: Madam J. Tønnesen i Kjøge).

15. Rasmus F. V. W. Jensen (Viinhandler N. Jensen i Odense).

III. Classe.

1. Peter A. F. Müller (afd. Pastor Schaumburg-Müller i Endersløv).
2. Frederik G. Knudtzon (Broder til Nr. 4 i V. Cl.)
3. Frants E. Hansen (Procurator Hansen til Sødinggaard i Fyen).
4. Jacob N. B. Garde (Broder til Nr. 1 i VI. Cl.)
- *5. Sophus G. Sinding (Skolelærer, Kirkesanger Sinding i Herlufmagle).
6. A. Wilhelm S. Olrik (Broder til Nr. 4 i VII. Cl. A.)
- *7. Oscar R. Laung (Overlæge Laung i Itzehoe, R. af Dbr. og af Æreslegionen).
8. Jørgen B. Meincke (Broder til Nr. 1 i IV. Cl.)
9. Carl K. Brøndsted (Broder til Nr. 12 i IV. Cl.)
10. Jørgen P. Bech (Godseier Bech til Valdbygaard).
11. Peter Oluf Brøndsted (Godseier Brøndsted til Gyldenholm).
12. H. Ludvig Münter (Pastor Münter i Karrebek).
- *13. Christian G. Schythe (Justitsraad, Amtsforvalter Schythe i Vordingborg, R. af Dbr.)
14. Theodor F. Posselt (Provst Posselt i Fuglse paa Laaland).
15. Thor G. Heramb (Pastor Heramb i Errindlev paa Laaland).

16. M. Henrik L. Krøyer (Kjøbmand C. Krøyer i Maribo).
17. S. F. A. Alfred Bech (Godseier Bech til Sandbygaard).
18. Johannes N. Jacobsen (Godseier Jacobsen til Falkenstein).
19. Erik Becker (Provst, Dr. Becker i Kjøng, R. af Dbr.)
20. Georg J. Brøndsted (Broder til Nr. II).

II. Classe.

- *1. S. Christian Knudtzon (Broder til Nr. 4 i V. Cl. og Nr. 2 i III. Cl.)
2. Anton G. J. Mølmark (Pastor Mølmark i Sørby-
magle).
3. Hans A. Kjerrumgaard (Toldforvalter Kjerrum-
gaard i Vedbæk).
- *4. Alexander V. N. Dibbern (Forpagter Dibbern
paa Bredeløkke).
5. Nicolai C. Bartholdy (Godsforvalter Bartholdy
paa Trollesgave).
- *6. C. Emil Beyer (Pastor Beyer i Herlufmagle).
7. Carl C. Høhling (Captain v. Høhling, Postme-
ster i Ringsted).
8. H. Anker Jespersen (Forpagter Jespersen paa
Beldringe).
9. G. Ferdinand Fabricius (afd. Forpagter Fa-
bricius paa Basnæs).
10. Victor E. Mørk (afd. Major, Eddikebrygger Mørk
i Kjøbenhavn).

11. P. E. Christian Kaalund (afd. Pastor Kaalund i Sollested paa Laaland).
12. Otto J. Houg (Godsforvalter Houg paa Gaunø).
13. Andreas G. G. Holme (Forpagter Holme paa Transbygaard).
14. Christian R. Branth (Overkrigscommissair Branth til Clarupgaard ved Aalborg).
15. Frederik L. A. Friis (Pastor Friis i Kjolstrup i Fyen).

I. Classe.

- *1. A. E. Christian Bülow (Godsforvalter Bülow paa Einsiedelsborg i Fyen).
- *2. Tøger R. Teilman (afd. Hofjægermester de Teilman).
- *3. Carl C. J. Boethe Dumreicher (Forvalter Dumreicher paa Bregentved).
- *4. Axel G. Kemp (afd. Hofkobbersmed Kemp i Kjøbenhavn).
5. Peter J. Jacobsen (Broder til Nr. 18 i III. Cl.)
- *6. William B. Petersen (Broder til Nr. 9 i IV. Cl.)
- *7. Søren E. Larsen (Professor, Overchirurg Larsen i Kjøbenhavn, R. af Dbr.)
- *8. Ludvig B. Husum (Pastor Husum i Skjelby).

Ifølge den fung. Forstanders Bekjendtgjorelse af 8. Febr. maatte Aspiranterne til de Pladser, der blive ledige ved indeværende Skoleaars Slutning, være indmeldte inden den 12. April d. A. Concurranceprøven, hvorefter Optagelsen bestemmes, vil blive afholdt paa Herlufsholm Lørdagen den 28. Juni.

Opdragelsesanstalten.

Under den Ængstelse, der uvilkaarlig maatte opstaae i mange Familier, hvis Sonner eller Myndlinger leve her langt borte fra Hjemmet, ved at høre om de Symptomer af typhøs Feber, der i December Maaned f. A. ytrede sig hos 5 af Disciplene, blev det anseet for rigtigst at lade Disciplenes Hjemreise finde Sted noget før den regelmæssige Ferietid. Vi holdt derfor Julelovsang Søndag Morgen den 16de Decbr. og umiddelbart derefter begyndte Juleferien. Den forlængedes til Tirsdag den 15de Januar, forat alle Foranstaltninger til at forebygge en videre Udbredelse af Sygdommen kunde være truffen inden Disciplenes Tilbagekomst. Siden den Tid har intetsonhelst Typhustilfælde viist sig paa Stiftelsen.

Forlystelser for Disciplene. Den aarlige Fugleskydning fandt Sted Lørdag den 1ste Septbr.; om Aftenen afbrændtes ved Hr. Cand. pharm. Kjøbmand Zoffmanns Bistand et smukt Fyrværkeri i Nyhave. Vinterforlystelser ere foranstaltede den 28de October (Bal), den 2den Marts (Maskerade) og den 13de April (musikalsk Underholdning og Dands). Lørdag Eftermiddag den 17de Mai foretoges en Fødtour til Husmoseskoven ved Rønnebekksbankerne. Den store Kjøretour gik i Aar (den 14de Juni) over Bekkeskov til den Baroniet Stampenborg tilhørende Hollænderskov ved Præstøbugten; Besidderens imødekommende Velvillie skaffede Deeltagerne i Touren den Fornøielse at bese Thorvaldsens Boiig og de øvrige smagfulde Værelser paa Nysø, ligesom ogsaa Haven og den for Thorvaldsen opførte Pavillon, som er smykket med Arbejder af hans Mesterhaand.

Med April Maanedes Begyndelse indtraadte den Forandring i Inspectionen, at Adj. Lund og Adj. C. Neergaard overtog Tilsynet paa Læsesalen istedenfor Overlærerne Dahl og Kielsen.

Da Skolehuset ifjor blev afpudset udvendig og malet al fresco, anbragtes ved samme Leilighed nedestaaende Indskrifter paa Gavlene og Hovedfaçaden. Tavlen i østre Gavl er en firkantet Marmorsteen, forsiret i Hjørnerne med Stifternes Fædre- og Mødrenevaaben*); det var den, som Mag. Povl Jenson Colding lod sætte Aar 1625 over det Porthuus, hvorigjennem man kjørte ind til Gaarden, og som blev indmuret i Forvalterboligen, da denne i 1812 og 13 (Melchior Hist. Efterretn. Pag. 106) opførtes paa Porthusets Grund. De øvrige Indskrifttavler ere støbte i Zink og strøgne med Steenfarve, Bogstaverne ophoiede og forgyldte.

Indskriften paa østre Gavl lyder saaledes:

DENNE SCHOLE ER OPREIST OC
STIFTET FOR HERBEMÆNDIS OC
ANDRE FROMME MÆNDIS BØRN
GUD TIL LOF OC ÆRE DEN CHRISTEN
KIRKE OC I SÆR DANMARKIS RIGE TIL GAFN OC
GODE: OC DET AF VELBYRDIGE OC STRENGE RIDDER
HER HERLUF TROLLE NU SALIG HOS GUD SOM
VAAR JACOB TROLLES SØN TIL LILLØE DANMARKIS
RIGIS RAAD OC OWEBST ADMIRAL SAAVELSOM AF
HANS KLÆRE HUSEFRUE SALIGE FRU BIRGITE GOIE:
VELBYRDIGE OC STRENGE RIDDERS HER MOGENS
GOIES TIL KRENKERUP HANS DAATER
DET SKIEDDE DEN XX MAH ANNO
M D L X V.
PROV: X. DEN RETFÆRDIGES IHUKOM
MELSE BLIFVER I VELSIGNALSE.

*) Herluf Trolles Moder var af Familien Skave, der førte et Mærkors i sit Vaaben; hans Hustrus Moder var Mette Bydelsbach, hvis Familievaaben var et tvædeelt Skjold med to Lilier i øverste Felt.

Over Indgangen i vestre Gavl staaer:

OPFORT TIL SKOLEHUUS
 AAR 1809
 AF CANCELLIPRÆSIDENT F. J. KAAS
 SOM DIRECTEUR FOR HERLUFSHOLM.
 OMBYGGET
 OG FORØGET MED ET STOKVÆRK
 AAR 1853
 AF STIFTELSENS FORSTANDER
 GREVE F. M. KNUTH.

Paa det østlige Parti af Hovedfaçaden findes Herluf
 Trolles Valgsprog:

ALTING KOMMER
 FRA GUD
 LIVET OG DØDEN
 RIGDOM OG ARMOD.

Paa det vestlige — Birgitte Gioes Valgsprog:

FRYGT GUD
 GJØR RET
 OG
 FORLAD DIG IKKE
 PAA
 MENNESKER.

Over Hovedindgangen læses:

HUMANITATI
 AC
 DISCIPLINÆ.

Underviisningen.

Fra Skoleaarets Begyndelse til Slutningen af Marts
Maaned vare Fagene saaledes fordeelte :

	Ugentlig.
Rector Latin i VII, Græsk tilligemed Mythologi i VI	14 Timer.
Overl. Dahl Historie og Geographi i de 6 øverste Classer	23 —
Insp. Leth Dansk i IV og III, Naturlære i I	6 —
Overl. Kielsen Latin i VI—IV, Græsk i VII og V	34 —
Adj. Engelsted Religion i alle Classer, Regning i II og I, Dansk i I	27 —
Adj. Mossin Mathematik i VII—III, Naturlære i VII	23 —
Adj. F. Neergaard Hebraisk i VII, Naturhistorie i VI—II, Græsk i IV, Latin i III .	30 —
Adj. Davidsen Tydsk i VI—III, Fransk i VI—II, Historie, Geographi og Naturhistorie i I	30 —
Adj. Lund Dansk i VII, VI, V og II, Tydsk i II og I	21 —
Arch. Kretz Skrivning i IV—I, Tegning i III—I	17 —
Krigsass. Meier Gynnastik (Exercits og Hugning) samt Svømning i alle Classer, deelte i 5 Hold	10 —
Musikl. V. Brandt Sang i alle Classer . . .	7 —

Fagenes ugentlige Timetal i de forskjellige Classer.

	VII.	VI.	V.	IV.	III.	II.	I.
Dansk	2	2	2	2	3	5	5
Tydisk	—	3	3	2	2	5	5
Fransk	—	2	2	2	3	4	—
Latin	9	8	8	8	9	—	—
Græsk	5	5	5	5	—	—	—
Hebraisk	(4)	—	—	—	—	—	—
Religion	2	2	2	2	2	2	3
Geogr. og Historie .	3	4	4	4	4	4	5
Mathem. og Regning	5	3	4	4	4	4	3
Naturlære	3	—	—	—	—	—	1
Naturhistorie	—	3	2	2	2	3	2
Skrivning	—	—	—	1	2	3	4
Tegning	—	—	—	—	1	2	4
Sang	2	2	2	2	2	2	2
Gymnastik	2	2	2	2	2	2	2
Summa	33. (4)	36.	36.	36.	36.	36.	36.

Fra April Maanedes Begyndelse afgav Overl. Dahl de tvende historiske Timer i II. Cl., men overtog to nye i VII*); Overl. Kielsen afgav den latinske Digterlæsning i VI og Latin i IV (beholdt 24 Timer), Adj. F. Neergaard Græsk i IV. Cl. (beholdt 25 Timer). De her nævnte Underviisningsfag, ialt 17 Timer ugentlig, overdroges Adj. C. Neergaard.

Under Inspecteur Leths Sygdom i Septbr. og Octbr. Maened f. A. besørgedes hans Forretninger og Underviisningstimer af forskjellige af Skolens Lærere efter vel-

*) Saaledes fik hver af denne Classes Afdelinger 2 særskilte Timer i Historie foruden Fællestimen.

villig Overeenskomst. -- Adjunct F. Neergaards Helbred gjorde det i Foraaret ønskeligt for ham at kunne indskrænke sit Timetal i nogle Maaneder, hvorfor Latinunderviisningen i III. Cl. siden April Maaned er overtagen af Rector og Overl. Kielsen; desuden har Dansk (Insp. Leth) og Historie (Overl. Pahl) i samme Classe erholdt I Time til om Ugen.

I særskilte Timer (14 ugentl.) giver Stiftelsens Musiklærer, Hr. R. Brandt, de Disciple, der ytre Lyst og Anlæg, Underviisning i Instrumentalmusik.

I Sangunderviisningen deeltage alle de, der have Stemme, classeviis een Time om Ugen; Loverdag Efterm. fra Kl. 5 til 6 holdes Fællessang, hvorved samtlige Skolens Disciple ere tilstede. -- Til Nodeafskrivning, Anskaffelse af Musikalier og desl. har den fung. Forstander under 20. April af Stiftelsens Kasse ladet anvise et Beløb af 30 Rdl.

Fra Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet modtog Skolen den 28de Februar d. A. en Gjenpart af en Circulaerskrivelse af 25de s. M., hvorved Skolernes Rectorer underrettes om, at Indsendelsen af de skriftlige Udarbejdelser fra Afgangsexamen for Fremtiden kan bortfalde, naar Underviisningsinspecteuren eller en anden Tilforordnet har været tilstede ved den afholdte Examen, hvorimod de blive at indsende, som hidtil, fra de Skoler, hvor Underviisningsinspecteuren i det enkelte Aar ikke har overværet Proven.

Under 27de Mai næstefter tilbagesendte Ministeriet de fra Herlufsholms Skole modtagne skriftlige Udarbejdelser for de Aar, i hvilke Afgangsexamen har været afholdt ved Skolen.

Øversigt

over de i Skoleaaret 1855—56 læste Afsnit
og foretagne Øvelser.

Dansk.

- VII. Cl. De danske Digtere fra Ewald indtil den nyeste Tid ere blevne gennemgaaede under stadig Henviisning til Thortsens Litteraturhistorie. 12 Stile ere skrevne i Aarets Lob. Desuden er der af Classens Disciple holdt mundtlige Foredrag. Gjenstanden for disse har været Skildringer af berømte Opdageres Liv i den nyere Tid, samt biographiske Skildringer af Mænd, der have udmærket sig i Perioden fra Reformationen indtil den franske Revolution. Hver Discipel har holdt eet saadant Foredrag; Valget af Æmnet har indenfor de to nævnte Kredse været frit. *)
- VI. Cl. De danske Digtere fra Ewald indtil den nyeste Tid ere gennemgaaede under stadig Henviisning til Thortsens Litteraturhistorie. 13 Stile ere skrevne i Aarets Lob.
- V. Cl. Den nordiske Mythologi er gennemgaaet efter Dorphs Omrids; til Oplæsning og Forklaring

*) De Mænd, hvis Liv og Virksomhed har været Gjenstand for Disciplenes mundtlige Foredrag, ere: I. Benjamin Franklin, Tycho Brahe, Robert Fulton, Newton, Joh. Guttenberg, Chr. Columbus og H. C. Ørsted; — H. M. Luther, Ignatius Loyola, Richelieu, Griffenfeldt, Christian den Anden, Gustav Vasa, Wallenstein, Frederik den Anden af Preussen, Washington og Potemkin.

af de enkelte Myther er N. M. Petersens nordiske Mythologi bleven benyttet. Oehlenschlägers Baldur hiin Gode og Nordens Guder ere læste.

- IV. Cl. Den ene af de to ugentlige Timer har været anvendt til prosaisk og poetisk Læsning. Undertiden er der oplæst for Classen. Endeel Digte ere gennemgaaede og lærte udenad efter Holsts poetiske Læsebog. Classen har skrevet 3 a 4 Stile maanedlig, i Regelen af fortællende eller beskrivende Indhold.
- III. Cl. Bojesens Sproglære og Interpunctionslæren efter Wolles „Regler og Bestemmelser osv.“ er repeteret. Holsts prosaiske og poetiske Læsebøger ere benyttede. Endeel Digte ere gennemgaaede og lærte udenad. Choralæsning har jævnlig været anvendt. Af de 3 ugentlige Timer har den ene været anvendt til Stil, der væsentligst har bestaaet i Gjengivelser af Fortællinger, Individualisation og Oversættelser fra Fransk og Tydsk.
- II. Cl. Bojesens Sproglære indtil Ordstillingen (enkelte Anmærkninger ere forbigaaede). Efter Wolles „Regler og Bestemmelser osv.“ er Interpunctionslæren læst. Grammatiken er stadig indøvet ved Analyse i Molbechs Læsebog, der er anvendt til Læseøvelse. Endeel Digte ere gennemgaaede og lærte udenad. To ugentlige Timer ere anvendte til Stil, der væsentlig bestod i Gjengivelse af en mindre Fortælling, undertiden i Oversættelse fra Tydsk til Dansk.

- I. Cl. Borgens og Rungs Læsebog. Bojesens Grammatik til § 47 (næsten alle Anmærkninger ere forbigaaede). Grammatiken er indøvet ved Analyse og ved Øvelser i at danne Exempler efter de læste Regler. Endeel Digte ere gennemgaaede og lærte udenad. 2 Stile ere ugentlig skrevne; de bestode i det første Halvaar af Dictat, i det sidste skifteviis af Dictat og Gjengivelse af en fortalt lille Fabel eller deslige.

Latin.

- VII. Cl. Begge Afdelinger have gennemgaaet: Iste og 2den Bog af Livius, Tacitus' Agricola, Ciceros Cato Major, Virgils Æneide 2den Bog, Horats' Oder Iste Bog og Iste Bog af Brevene. Uden foregaaende Forberedelse: Af Curtius Rufus Slaget ved Issus (E. Flemmers Udvalg Pag. 3—23).

Foruden dette opgive Dimittenderne endnu Følgende, som er repeteret i Aarets Lob: Ciceros Tale for S. Roscius og de 4 catilinariske Taler (istedetfor de sidstnævnte opgiver Hvidberg Talerne for det maniliske Lovforslag, for Ligarius og for Kong Dejotarus), Lælius og 5te Bog af Tusculanerne, Sallusts Catilina, Virgils Æneide Iste og 4de Bog, Horats' Oder 4de Bog og Carmen sæculare, 2den Bog af Brevene samt Ars poetica; det Vigtigste af Tregders lat. Literaturhistorie og af Bojesens romerske Antiquiteter.

30 Hjemmestile, 23 Extemporalier og 11

Versioner ere skrevne i dette Skoleaar, af de rettede Arbejder ere endeel lærte udenad, jevnlig anstilledes Øvelser i mundtlig Stil. Madvigs Sproglære er stadigt indøvet saavel ved Stil som ved Forfatterlæsningen, Orddannelseslæren og Capitlerne 4—7 af Ordfoiningens 2det Afsnit ere gjennemgaaede i særskilte Timer.

- VI. Cl. Ciceros 3die og 4de Tale imod Catilina, Sallusts catilinariske Krig, Virgils Æneides 2den Bog, og af 3die Bog V. 1—374.

Formlæren er repeteret efter Madvigs mindre Grammatik, og af Syntaxis §§ 206—299 og 346—370. 35 Hjemmestile, 25 Extemporalstile og 8 Versioner ere skrevne.

- V. Cl. Iste Bog af Cæsars galliske Krig, Ciceros 4 catilinariske Tæler, og af Cornelius Nepos: Miltiades, Themistocles, Aristides og Pausanias (cursorisk). Omtrent 100 Hexametre ere dicterede Disciplene og lærte udenad.

Madvigs Formlære er repeteret; af Syntaxis ere læste §§ 208—324 og 387—432.

36 Hjemmestile, 24 Extemporalstile og 6 Versioner.

- IV. Cl. Af Bergs og Møllers Læsebog er læst fra S. 54 til S. 91 med Forbigaaelse af endeel Sætninger.

Madvigs Formlære er læst; af Syntaxis det Vigtigste af Iste Afsnit og af 2det Afsnit de Paragrapher, hvortil de i Læsebogen læste Stykker slutte sig. 63 Stile ere skrevne.

- III. Cl. Bergs og Møllers Læsebog: forfra til Pag. 43

og 47—48 saaledes, at i Reglen hveranden Sætning blev forbigaaet.

Af Madvigs Sproglære er læst det Vigtigste af Bøiningslæren. 9 Hjemmestile og 12 Extemporalstile.

Græsk.

- VII. Cl. Begge Afdelinger have læst: Platos Euthyphron, af Bergs Udvalg af Thucydids Historie Pag. 1—23 og 86—119 (omtrent 100 Capitler), 6te, 7de og 8de Bog af Homers Iliade, og af Jacobs' Anthologi de elegiske og epigrammatiske Digte og Idyllerne. Af Tregders græske Litteraturhistorie det Vigtigste af 1ste og 2den Periode. Anden Afdeling har desuden læst: Platos Apologi, af Homers Odyssee 3die Bog fra Vers 200 og 8de Bog, samt 6te og 7de Bog cursorisk.

Dimittenderne opgive foruden det af dem i Aar Læste: Herodots 1ste Bog, Platos Apologi og Criton, 1ste Bog af Xenophons Memorabilia, Demosthenes' 3 Olynthiske Taler, Homers Odyssees 1ste, 2den, 3die, 6te og 7de Bog, og Iliadens 1ste og 3die Bog; det Vigtigste af de attiske Antiquiteter efter Bojesen. Disciplene Hegermann og Eigler opgive istedetfor Thucydid: 1ste Bog af Xenophons Anabasis.

- VI. Cl. Af Platon: Socrates' Apologi; af Xenophon: Memorabiliernes 1ste Bog Capitlerne 1 og 4—7; af Homers Odyssee 9de og 10de Bog. — Regelmæssige og uregelmæssige Verber samt Accentlæren efter Tregder; Madvigs Ordføiningslære er benyttet ved Forfatterlæsningen.

Kosmogonien og den græske Gudekreds er gennemgaaet efter Tregders Mythologi og anskueliggjort ved Hjælp af Paster og Billedværker.

- V. Cl. 4de Bog af Xenophons Anabasis og 6te Bog af Homers Odyssee. Verberne efter Tregder.

20 Stile ere skrevne.

- IV. Cl. Af Bergs græske Læsebog er læst fra Pag 1 til Pag. 24; af Bergs „Schema til den græske Formlære“ indtil Udsagnsord paa MI.

10 Stile ere skrevne.

Tydsck.

- VI. Cl. Hjorts Læsebog, den prosaiske Deel: Pag. 414 – 459; 526–542. Schiller: Macbeth. Jürs og Rung, deutsche Dichter: et Udvalg af de vanskeligere Digte. Desuden have Disciplene maanedlig opgivet et Pensum af de fortrinligste nyere Forfattere, hvori der er examineret. Trojels Grammatik. Til Literaturhistorien er Abrahams' Haandbog benyttet. 48 Stile.

- V. Cl. Hjorts Læsebog, den prosaiske Deel: Pag. 324 – 378; 415–433. Jürs og Rung, deutsche Dichter: de paa Indholdsfortegnelsen med en Stjerne betegnede Digte; 10 af dem ere lærte udenad. Trojels Grammatik forfra til § 150. Gronbergs Stiløvelser Pag. 14 – 24. 49 Stile.

- IV. Cl. Hjorts Læsebog, den prosaiske Deel, zweiter Kursus: Pag. 195 – 254. Trojels Grammatik § 9–81; 96–110; 128–156. (Declinationerne efter Jürs' Ark.) Gronbergs Stiløvelser Pag. 7–14. 39 Stile.

- III. Cl. Hjorts Læsebog Pag. 21—80 (Kotzebues Reise um die Welt). Grønbergs Stiløvelser Pag. 1—7. Trojels Grammatik forfra til § 106. (Declinationerne efter Jürs' Ark.) 39 Stile.
- II. Cl. Rungs tyske Læsebog for de lavere Classer Pag. 91—129 og 169—181. Mundtlig Stil efter Jürs' og Rungs „Materialier“ fra Stykke 22 til 39 incl., Stykkerne 51 og 53, samt 70—72. Jürs' Ark med Undtagelse af Substantivernes Kjøen; efter Trojels Grammatik: Substantiverne, Adjectiverne, Talord, Hjelpeverberne, regelmæssige Verbers Activ og Passiv, samt Præpositionerne. To ugentlige Timer ere anvendte til skriftlige Øvelser.
- I. Cl. Rungs tyske Læsebog for de lavere Classer, Pag. 34—55 og 62—94. Mundtlig Stil efter Jürs' og Rungs „Materialier“ Stykkerne 22—34. Efter Jürs' Ark er læst: Artikler og Bestemmesord, Pronominer, Adjectivernes Declination og Comparation, samt Substantivernes Declination. Efter Trojels Grammatik: Hjelpeverberne, regelmæssige Verbers Activ og Præpositionerne. Omtrønt 20 Timer ere anvendte til skriftlige Øvelser.

Fransk.

- VI. Cl. Borring: Études littéraires, Pagina 62—105; 242—265. Cursorisk er læst: Michelet: histoire Romaine, deuxième partie. 1 Time maanedlig er anvendt til at examinere i de Pensée, som Disciplene selv have valgt af forskjellige nyere Forfattere.

Borrings Stiløvelser, 2den Afdeling § 23—99
(de ulige Nummere). Borrings Grammatik: Formlæren og Syntaxen.

- V. Cl. Af P. Merimée la Mosaique er læst: Mateo Falcone, Vision de Charles XI: l'enlèvement de la redoute, Tamango, la perle de Tolède og lettres adressées de l'Espagne.

Borrings Stiløvelser, 2den Afdeling § 1—23.
Borrings Grammatik: Formlæren og det vigtigste af Syntaxen.

- IV. Cl. Lassens Læsebog for Skolernes lavere Classer, Pag. 52—94. Voltaire: Charles XII, Livre IV.

Abrahams' Grammatik § 49—140. Borrings: Stiløvelser Iste Afdeling.

- III. Cl. Lassens Læsebog for Skolernes lavere Classer, Pag. 1—49; Lassens Opgaver til Indøvelse af den franske Grammatiks Elementer, 2det Afsnit § 1—30. Abrahams' Grammatik § 49—128 (flere Anmærkninger ere oversprungne).

- II. Cl. Lassens Læsebog for Begyndere, hele Bogen. Lassens Opgaver til Indøvelse af den franske Grammatiks Elementer § 1—50.

40 Stile.

Hebraisk.

- VII. Cl. B: Det Væsentligste af Formlæren efter Whitte, og de første 7 Capitler af Genesis.

Religion.

- VII. Cl. A: Johannes' Evangelium i Grundsproget. Den christelige Troeslære, hvoraf Christolo-

gien og Aandens Rige er læst iaar efter Lisco: den christelig-apostoliske Troesbekjendelse.

VII B: Johannes' Evangelium og Pauli Brev til Philippenserne.

Af Lisco: den christelig-apostoliske Troesbekjendelse er læst den 2den og 3die Troesartikel.

VI. Cl. Fogtmanns Lærebog fra § 47—105.

Herslebs større Bibelhistorie.

V. Cl. Fogtmanns Lærebog fra § 1—47.

Af Herslebs større Bibelhistorie: det gamle Test. 3die Afdeling, og i det nye fra „Jesu Lidelse og Død“ indtil Enden.

IV. Cl. Balles Lærebog Cap. 1, 2, 3, 5, 7 og 8 (dog er Cap. 8 ikke repeteret.)

Af Herslebs større Bibelhistorie: det gamle Test. fra 5te Periode til 3die Afdeling, og i det nye fra 3die Periode til Side 245.

III. Cl. Balles Lærebog Cap. 3, 4 og 5.

Af Herslebs større Bibelhistorie: det gamle Test. fra S. 62 til 96, og i det nye forfra til Side 195.

II. Cl. Balslevs Udvikling af Luthers Catechismus til § 45.

Balslevs Bibelhistorie: det gamle Test., og af det nye forfra til „Jesu Undergjerninger“.

I. Cl. De 3 første Dele af Luthers lille Catechismus.

Balslevs Bibelhistorie: det nye Test., og af det gamle forfra til „Moses“. Ps. 22, 42, 71, 135, 571, 577, 579, 586, 590, 597 og 599.

Geographi.

VI. Cl. Munthes Geographi udg. af Prof. Velschow.

- V. Cl. Samme Bog. Fra den danske Stat til Frankrige (begge incl.)
- IV. Cl. Samme Bog. Amerika fra de nordamerikanske Fristater (incl.), Australien, Indledningen til Europa, den danske Stat.
- III. Cl. Samme Bog. Tyrkiet, Grækenland, den joniske Republik, endvidere Asien, Afrika og Amerika indtil de nordamerikanske Fristater.
- II. Cl. Samme Bog. Tydskland, Nederlandene, Belgien, Storbrittanien og Irland, Portugal, Spanien, Frankrige, Helvetien og Italien.
- I. Cl. Samme Bog. Indledningen til Europa, Danmark, Norge og Sverrig, Rusland, Preussen. Desuden er med Afbenyttelse af Globus en almindelig Oversigt given over Jordklodens physiske Forhold, vigtigste Lande og Riger.

Historie.

VII. Cl. A: Thriges Lærebog i den gamle Historie, Bohrs Middelalderens og den nyere Historie, Allens Danmarks Historie.

VII B: Thriges Lærebog i den gl. Historie Pag. 24—253. Bohr: Lærebog i den nyere Historie Pag. 247—302. Allen: Lærebog i Danmarks Historie Pag. 190—205.

VI. Cl. Bohr: Lærebog i den nyere Historie Pag. 173—189. Allen: Lærebog i Danmarks Historie Pag. 168—190. Thrige: Lærebog i den gl. Historie Pag. 1—132.

V. Cl. Bohr: Lærebog i den nyere Historie forfra til

1789. Allen: Lærebog i Danmarks Historie 1596–1788.
- IV. Cl. Bohr: Lærebog i Middelalderens Historie Pag. 88–203. Samme: Lærebog i den nyere Historie Pag. 1–21. Allen: Lærebog i Danmarks Historie Pag. 34–97.
- III. Cl. Bohr: Lærebog i Middelalderens Historie Pag. 1–114. Allen: Lærebog i Danmarks Historie Pag. 1–34.
- II. Cl. Kofoeds fragmentariske Historie forfra Middelalderen til Tredivaarskrigen, Pag. 104–173.
- I. Cl. Kofoeds fragmentariske Historie, forfra til Middelalderen.

Mathematik.

- VII. Cl. Dimittenderne opgive: Steens Mathematik med Forbigaaelse af enkelte Afsnit. Mundts Plangeometri, Afsnittet om regulære Polygoner og Cirkelens Beregning efter Ramus' Geometri; Ramus' Stereometri og Plantrigonometri; Olufsens Astronomi samt det Vigtigste af Astrognosien.
- VIIB efter samme Lærebøger: Logarithmer, Progressioner og Renteregning, Plantrigonometrien og Stereometrien.
- Begge Afdelinger I Udarbeidelse om Ugen.
- VI. Cl. Efter Steens Mathematik Ligninger med Bibenyttelse af Bergs Samling af math. Opgaver. Efter Ramus' Geometri Art. 109–121 med Forbigaaelse af et større Antal Sætninger. I skriftlig Udarbeidelse om Ugen.
- V. Cl. Efter Steens Mathematik Roduddragning. Af

Bergs Samling ere udførte Opgaverne Pag. 1—28.
Af Ramus' Geometri Art. 65—94 og 109.

- IV. Cl. Assens' Arithmetik Pag. 58—74. Bergs Samling af Opgaver er benyttet til Øvelse i Bogstavregning og Opløsning af Ligninger. Ramus' Geometri: Indledningen og første Afsnit Art. 1—64.
- III. Cl. Assens' Arithmetikens Begyndelsesgrunde Pag. 1—58 og 79—83. Det Læste er indøvet ved jevnlige Øvelser i Tal- og Bogstavregning, og navnlig ere efter Bergs methodisk ordnede Opgaver udførte Exemplerne Pag. 1—34.

Regning.

- II. Cl. Reguladetri i hele Tal og Brøk.
I. Cl. De fire Regningsarter i Brøk.

Naturlære.

- VII. Cl. A: Ørsted Naturlærens mechaniske Deel til Pag. 195. Af Naturlærens chemiske Deel: Varme, Meteorologi, Magnetisme og Elektricitet efter Joh. Müllers Physik. Af Galvanismen og Elektromagnetismen ere de vigtigste Sætninger meddeelte.

VII B: Det Samme undtagen Elektricitetslæren.

- I. Cl. Ved simple Forsøg, som ere oplyste ved en saa letfattelig Forklaring som muligt, er der stræbt efter at anskueliggjøre nogle af de almindeligste Naturlove. Bog er slet ikke benyttet, og kun hvad der kunde oplyses ved Forsøg, der passede for Classen, er taget med.

Naturhistorie.

- VI. Cl. Efter Bramsens og Drejers Lærebog: Hele Zoologien, den almindelige Botanik og det linneiske System. Den terminologiske Indledning til Botaniken er saavel som den specielle Botanik læst efter Petits Lærebog.
- V. Cl. Efter Petit: Terminologisk Indledning og speciel Botanik. Efter Drejer: Det linneiske System.
- IV. Cl. Efter Bramsen: Fortsættelsen af Leddyrene fra de uregelmæssige Krustaceer og Bløddyrene. Det linneiske Plantesystem og den terminologiske Indledning til Botaniken efter Petit.
- III. Cl. Efter Bramsen: Krybdyr, Fiske og Insekter.
- II. Cl. Efter Bramsen: Den almindelige Indledning til Naturhistorien, Mennesket, Pattedyrene og Fuglene indtil Vadefuglene.
- I. Cl. Efter Bramsens Lærebog: Pattedyrene; endvidere Krarup Hansens letfattede Skildringer af de mærkværdigste Pattedyr.

Stipendierne.

Om Oprettelsen af to nye Gratistpladser indeholdes Underretning i følgende Skrivelse fra den fung. Forstander til Rector af 27de Juni d. A.

„I det under 13de Novbr. f. A. til Geheimestatsraadet indgivne Overslag over Indtægter og Udgifter ved Herlufsholms Skole og Gods har den afdøde Forstander ved Bemærkningerne om Indtægterne af

Discipelcontingentet beregnet Antallet af Gratistpladserne ved Herlufsholms Skole for indeværende Skoleaar til 13, hvoraf de 11 Pladser vare besatte fra det forrige Skoleaar. Med Hensyn til de 2 andre Pladser har den afdøde Forstander foreslaaet dem oprettede under den særegne Benævnelse „de Resenske Gratistpladser“ til taknemmelig Erindring om Biskop Hans Resen og Hustru Anna Eisenberg, som i Aaret 1624 skjenkede 1000 Rigsdaler til Herlufsholms Stiftelse, forat tvende fattige Skolebørn sammesteds kunde have fri Kost og Underhold lige med de andre Skolebørn. Da Geheimestatsraadet Intet har havt herimod at erindre, ville de to nævnte Resenske Gratistpladser være at betragte som oprettede, og ere de fra indeværende Skoleaars Begyndelse at regne tildeelte

Discipel af VIIA C. E. Eigler og

„ „ V F. J. Seidenfaden.“

De øvrige II Gratister ere:

1. Discipel af VIIA P. J. V. Kietz,
2. „ „ VIIA C. L. Kjer,
3. „ „ VIIA H. E. Jacobsen,
4. „ „ VIIA S. M. Giellerup,
5. „ „ VI N. E. Balle,
6. „ „ VI A. F. L. Gandil,
7. „ „ V S. F. F. Ahlefeldt-Laurvig,
8. „ „ IV C. Engell,
9. „ „ IV H. F. W. Thomsen,
10. „ „ IV G. A. Thorsøe,
11. „ „ III P. A. F. Müller.

Stipendiepladser, hvorefter Skolecontingentet kun erlægges med 130 Rdl. aarlig, have været tildeelte:

1. Discipel af VIIA R. P. R. Hviid,
2. " " VIIB C. C. E. Fibiger,
3. " " VIIB L. C. Appel,
4. " " VIIB O. N. Jensen,
5. " " VI C. H. A. Krogh,
6. " " VI A. E. C. Tryde,
7. " " V O. C. H. B. Wind (udgaaet),
8. " " V C. F. C. Reimer,
9. " " V C. Fenger,
10. " " V N. G. M. Schaarup,
11. " " V L. F. J. Rode,
12. " " V E. Jacobsen,
13. " " V G. H. H. H. Castenschiold,
14. " " IV G. S. V. Engelsted,
15. " " IV P. C. S. Olrik (udgaaet),
16. " " IV H. C. T. Ovenbeck.

De tvende Meyerske Præmier (hver paa 30 Rdl.) tilkjendtes for Aaret 1855 H. O. Hinrichsen (VIIB) og F. J. Seidenfaden (V).

Det grevelig Moltkeske Skolestipendium for kgl. Embedsmænds Sønner (4 Portioner paa 25 Rdl. halvaarlig) uddeelttes for Decembertermin 1855 og Junitermin 1856 til J. C. H. Lemvigh (VIIB), H. A. Bache (V), H. L. T. Olrik (VIIA) og O. N. Jensen (VIIB).

Det grevelig Moltkeske Universitetsstipendium for kgl. Embedsmænds Sønner (100 Rdl. halvaarlig, fordeelt paa 2 eller tre Portioner) blev for Decembertermin 1855 og for Junitermin 1856 oppebaaret af Stud. jur. C. P. E. Branth og Stud. med. P. F. J. Giellerup.

Reisestipendiets Fond, opsamlet af vacante Portioner af det grevelig Moltkeske Universitetsstipendium og frugtbargjort ved Indsættelse i Ringsted Sparekasse, beløb sig den 11. Novbr. 1855 til 1602 Rdl. 85 Sk.

De videnskabelige Samlinger.

Skolens naturhistoriske Samling, som efterhaanden afdelingsviis bliver indsendt til Universitetets zoologiske Museum for at ordnes og suppleres, har i Skoleaarets Løb erholdt følgende betydelige Tilvæxt:

A. Skeletter og Cranier.

- 1) Pattedyr. Cranium af en Hest,
 " " " Cebus,
 Fod af Hest, Oxe og Sviin.
- 2) Krybdyr. Skelet af en Chelonia,
 " " " Ameiva,
 " " " Rana.
- 3) Fiske. Skelet af en Gadus,
 " " " Raja.

B. Udstoppede Pattedyr.

Sælhund (Unge),
 Pindsviin,
 Muldvarp,
 Spidsmuus,
 Flagermuus,
 Abe,
 Rotte.

C. Dyr i Spiritus.

- 1) Krybdyr. Polychrus marmoratus,
 Dryophis prasina.
- 2) Padder. Triton cristatus (Larver og Gjæller).

- 3) Fiske. *Sphyr*a Tiburo,
Eques punctatus,
Julis sp.,
Gobius sp.,
Cepola rubescens,
Gunnellus fasciatus.
- 4) Orme. Fragment af en Eunice,
Nephtys cocca,
Nereis pelagica,
Lepidonote cirrata,
Arenicola piscatorum,
Ophelia limacina,
Cirratulus borealis,
Sabella sp.,
Terebella cirrata,
Serpula triquetra,
Hexacotyle sp.,
Bothriocephalus microcephalus,
Planaria sp.,
Nemertes,
Ligula.
- 5) Bløddyr. *Salpa zonaria*,
Pyrosoma atlantica,
Botryllus sp.,
Cynthia pyriformis,
Boltenia clavata,
Cyprina islandica,
Pecten islandicus,
Doris sp.,
Æolidia papillosa,
Tritonia arborescens,
Chiton sp.,
Patella vulgata,
Buccinum undatum,
Clío pyramidata,
Clione borealis,

- Limacina arctica,
 Ommatostrephes Bartramii.
 6) Straaledyr. Echinus saxatilis,
 Ophiura scolopendrica,
 Cuvieria squamata,
 Cucumaria frondosa,
 Campanularia geniculata,
 Coryne squamata,
 Endendrium,
 Rhizostoma,
 Nigritina,
 Actinia sp.,
 Alcyonium digitatum,
 Pennatula phosphorea,
 Velella sp.

D. Dyr i tørret Tilstand.

- Fungia agariformis,
 Gorgonia flabellum,
 Gorgonia (Eunicea sp.),
 Porites sp.,
 Tubipora musica.

Medens den ældre Conchyliesamling er bleven forøget med 21 Nummere, har Skolen tillige ved Hr. Prof. Steenstrups velvillige Bistand erhvervet en heel ny Conchyliesamling, bestaaende af 258 meest vestindiske Skaller, samt en Samling af Forsteninger paa 100 Nummere, især valgt og afpasset efter Underviisningens Tarv.

En betydelig Sending af Zoologica, fornemmelig udstoppede Fugle, er færdig fra Universitetets Museum og kan forventes hertil endnu i dette Skoleaar.

Den physiske Samling har i indeværende Skoleaar ikke modtaget nogen væsentlig Forøgelse: de fornødne Reparationer ere foretagne, enkelte Smaating anskaffede af nyt.

Til Bibliotheket ere siden Junimaaned f. A. følgende Bøger og literære Hjælpeidler anskaffede.

- Actenstücke zur Geschichte des Hochdeutschen im Herzogthum Schleswig. 1856.
- Aeschylus' Agamemnon. Mit erläut. Anmerkungen von R. Enger. (Teubner) 1855.
- Ankjær, S., Geographisk-statistisk Haandbog. 1—8. 1855—56.
- Annaler for nordisk Oldkyndighed og Historie. 1854.
- Annuaire des deux mondes. 1854—55.
- Antiqvarisk Tidsskrift. 1852—54. 3. H.
- Archiv, historisk-geographisk, udg. af J. Riise. 57 B. 2—3; 58 B. 1—3.; 59 B. 1.
- Baggesen, A., Jens Baggesens Biographie. 1—4. 1843—56.
- Barfod, Fr., Danmarks Geistlighed. 1. Aarg. 1849. 2. Aarg. 1850. 4to.
- Bauer, R. W., Samling af matematiske Opgaver. 1856.
- Becker, T. A., Claus Limbæk den Yngre eller Sønderjyllands sidste Kamp for sin Nationalitet. 1855.
- Beckers Verdenshistorie XVI (Supplem. II), 3—8.
- Bergk, Th., Poetae lyrici Græci. Edit. II. 1853.
- Beulé, E., l'Acropole d'Athènes. Paris 1853—54. 1—2.
- Blätter für literarische Unterhaltung. 1853 Octbr. og Decbr, 1854 Januar—December (14 H.)
- Bojesen, E. F., Haandbog i de romerske Antiquiteter. 3. Udg. 1852.
- Boisen, L. N., Israels Historie i det gamle Testament. I—III, 1—2. 1847—55.
- Bondesen, Dorph og Krarup Vilstrup, dansk Læsebog. II. 1855.
- Borgen, V. A., og G. F. F. Rung, dansk Læsebog. 3. Kursus. 1855.
- Bredahl, C., Dramatiske Scener. 2den forkortede Udg. 3.
- Bruun, G. D. C., Juridisk Stat. 1849. 4to.
- Bull, A., Atlas gennemseet ved Friedenreich. 11—13.
- Bull, Chr., Trestemmige Sange for Gymnasier og Skoler. I. 1855.

- Chamisso, Ad. v., Gedichte.
- Charton, E., Reiser i ældre og nyere Tid. Paa Dansk ved H. Södring. I, 1—2. 1856.
- Citero, M. T., 1ste og 2den Filippiske Tale mod M. Antonius. Bearb. til Skolebrug af H. H. Lefolii. 1856.
- Classiker des Alterthums. 35—62. 1855—56.
- Claudius, Matthias, Werke 1—4 (in 2 B.). 7. Aufl. 1844.
- Clausen, H. N., Johannes-Evangeliet fortolket. 1855.
- Corpus scriptorum historiae Byzant., Nicephorus Gregoras. Vol. III. 1855.
- Crone, A., Forklarende Text til Billeder til Biblen (82 Aftryk af den Cottaske Billedbibel). 1855.
- Dante Alighieris Guddommelige Komædie. II. Skærsilden. Overs. af Chr. K. F. Molbech. 1855.
- Dorph, N. V., Fuglene, Komædie af Aristophanes, overs. 1856.
- Ehlert, J., Liederbuch für vaterländische Schulen. Schleswig. 1856.
- Erslev, Edv., Den danske Stat, med Illustr. 1—10. H. (Erslev, Jac.) Kort Begreb af Musikkæren. 1855.
- Erslev, Th. H., Supplement til Almindel. Forfatterlexicon. 3.
- Eschricht, D. F., Tolv Foredrag over udvalgte Æmner af Læren om Livet. 1850.
- Folkelige Foredrag. 2—3. H. 1856.
- Fabricius, A., Illustreret Danmarkshistorie. 65—75. 1855.
- Fistaine, G., Dialogues Français-Danois. 1856.
- Fogh, Lütken og Vaupell, Tidsskrift. II, III, 1—3. 1855—56.
- Fogh, C., Practiske Retninger i det engelske Almueskolevæsen. Det irske Skolevæsen. 1855.
- Forfatningslov for det danske Monarchies Fælledsanliggender af 2. Octbr. 1855.
- Foreløbig Lov angaaende Valgene til Rigsraadet af s. D.
- Gervinus, G. G., Geschichte des neunzehnten Jahrhunderts. II, I.
- Goldschmidt, M., Nord og Syd. Ny Række VII—IX. Ugeskrift 1856. I—II, 12.
- Graul, K., De forskjellige kristelige Bekjendelsers indbyrdes afvigende Læresætninger. Overs. af K. M. Breien. Kristiania 1855.

- Grote, G.**, Geschichte Griechenlands, übers. von N. N. W. Meissner u. E. Hoepfner. I—VI, 1. 1850—56.
- Grundtvig, Sv.**, Danmarks gamle Folkeviser. II, 2. 1856.
- Herodotos.** Mit erklär. Anm. von K. W. Krüger. 1. 1855.
— erkl. von H. Stein. 1. B. 1856.
- Heinsius, Th.**, Volksthüml. Wörterbuch der deutschen Sprache. I—IV. 1818—22.
- Heise, V.**, Udvalgte Stykker af det gamle Testament. II. 1855.
- Helweg, Fr.**, Spaadommene eller Gud i Historien. 1ste Bog. 1855.
- Hertz, Th.**, Geistlig statistisk Kalender. 1854.
- Hetsch, G. F.**, 24 Øvelsestavler til Brug ved Elementarunderv. i Frihaandstegning. 1856. fol.
- Hjort, P.**, Kritiske Bidrag til nyere dansk Tænkemådes og Dan- nelses Historie. Kirkelig-ethisk Afdel. I.
- Homers Iliade**, oversat af C. Wilster. Andet Oplag. 1855.
- Q. Horatius Flaccus.** Ed. Fr. Ritter. I. (carmina et epodi). 1856.
- Horats' Oder og Breve**, udg. af E. Lembeke. 1855.
- Humboldt, A. v.**, Reiser i det Europæiske og Asiatiske Rus- land. Bearb. af H. Sødning. 1856.
- Høyer, Knud**, Chemie til Skolebrug. 1855.
- Ignatius syv Sendebreve.** Overs. af P. V. Christensen. 1855.
- Jahrbücher, neue, für Philologie u. Paedagogik.** 1855, 6—12. 1856, 1—6. Supplem. Neue Folge I, 1—3.
- Jensen, Th.**, Bryologia Danica eller de danske Bladmosses. 1856.
- Jürgensen, Chr.**, Begyndelsesgrundene af den matematiske Analyse og dens Anvendelser. 1855.
- Kierkegaard, S.**, Øieblikket Nr. 3—9. 1855.
— Begrebet Angest. Af Vigilius Hafniensis. 2. Opl. 1855.
— Guds Uforanderlighed. En Tale. 1855.
- King o, Thomas**, Aandelige Sjunge-Chor. Udg. af M. Hammerich og G. Rode. 1856.
- Kofoed Hansen**, „Tegnet fra Himlen“. 1856.

- Krarup Hansen, C. J. L., Arithmetik for Gymnasier og Skoler. 1855.
- Letfattede Skildringer af de mærkværdigste Pattedyr. 1844.
- Kriegk, G. L., die Völkerstämme u. ihre Zweige. Anhang zu Schlossers Weltgeschichte. 1855.
- Krossing, N., Opgaver til Øvelse i dansk Stil. 3. Udg. 1855.
- Kugler, Fr., Handbuch der Kunstgeschichte. 3. Ausg. ill. I. 1856.
- Geschichte der Baukunst. Illustr. I. 1856.
- Königsfeldt, J. P. F., Genealogisk-historiske Tabeller over de nordiske Rigers Kongeslægter. 2. Udg. 1856.
- Lachmann, C., in T. Lucretii Cari de rerum natura libros commentarius. Iterum edit. 1855.
- La Cour, C. G., Kortfattet Lærebog i den evangel. christ. Religion. 2. Udg. 1856.
- La Cour, N. G., Lærebog i Gymnastik. 1856.
- Lenau, Nic., sämtliche Werke. Herausgeg. v. Anast. Grün. I—IV. 1855.
- Lessing, G. E., sämtliche Schriften. IX. 1855. X. 1856.
- Livi, T., ab urbe condita libri. Erkl. v. W. Weisenborn. I—IV. 1853—55.
- Luther, Dr. Morten, store Katechismus. Overs. af P. C. Friedenreich. 1855.
- Lütken, C. F., Dyreriget. En Lærebog. 2. Deel.
- Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie. 1856.
- Maanedsskrift, dansk, udg. af M. G. G. Steenstrup. II, 1—6. III, 1—6.
- Macaulay, Englands Historie ved W. Bauditz. 13—20.
- Martensen, H., Til Erindring om J. P. Mynster. 1855.
- Molbech, C., Nogle Ord om det, man kalder „Retskrivning“. 1855.
- Dansk Ordbog. 2. Udg. 3-4. H.
- Munch, P. A., det norske Folks Historie. IV, 1—4.
- Kart over det sydlige Norge (i 2 Blade) 1845.
- Mundt, C. E., Lærebog i Astronomien. I—II. Afdel. 1855.
- Mynster, J. P., Blandede Skrifter. 2. Afd. IV, 2-3. 1855, V, 1-3.

- Møller, Paul M., *De opdigtede Historier, Lystspil*. 1856.
- Mørk Hansen, M., *Kortfattet Lærebog i Verdenshistorien*. 2. Oplag. 1852.
- Overskou, Th., *Den danske Skueplads i dens Historie fra de første Spor af danske Skuespil indtil vor Tid*. 2. Deel. 1856.
- Overbeck, J., *Pompeji in seinen Gebäuden, Alterthümern u. Kunstwerken*. m. K. 1856.
- Paludan-Müller, J., *Dr. S. Kierkegaards Indøvelse i Christendom fremstillet og belyst*. 1856.
- Petermann, A., *Mittheilungen über wichtige neue Erforschungen auf dem Gesamtgebiete der Geographie*. 1855. 4—12. 1856. 1—5.
- Petersen, N. M., *Bidrag til den danske Literaturs Hist.* III, 1.
- Plauti, T. Macci, *Comoediæ. Ex recensione et cum apparatus critico Fr. Ritschelii*. 1—III, 1—2. Bonnæ 1848—54.
- Psalmebog til Kirke- og Huus-Andagt. 1856.
- Raumer, K. v., *Geschichte der Pædagogik*. I—IV. 1846—54.
- Revue des deux mondes*. 1855. XI, 1—6. XII, 1—6. 1856. 1—11.
- Richardt, F., og T. A. Becker, *Prospecter af danske Herregaarde*. VIII, 3—4. 1856.
- Rohmann, J. L., *Blandede Skildringer af nogle hist. Mærkværdigheder fra Menneskeslægtenes forhistoriske Tid*. 3. H. 1855.
- Rudelbach, A. G., *Om Psalme-Literaturen og Psalmebogs-Sagen*. 1856.
- Schacht, Th., *Lehrbuch der Geographie alter und neuer Zeit*. VI. Aufl. 1855.
- Schaefer, A., *Demosthenes und seine Zeit*. II. 1856.
- Scharling, C. E., *Fenelons Breve til Grevinde Gramont*. 1855.
- Schleiden, M. J., *Plantphysiologi og Planteculturens Theori*. Overs. af J. Lange. 3. 1855.
- Schlosser, F. C., *Weltgeschichte*. 30—34.
- Schmidt, J., *Geschichte der deutschen Literatur im neunzehnten Jahrhundert*. II. Aufl. Lief. 1. 1855.
- Schneidewin, F. G., *Delectus poesis Græcorum elegiacæ. iambicæ, melicæ*. Sect. 1—3. 1838.

- Schoemann, G. F., *Griechische Alterthümer*. I. 1855.
- Schurz, A. X., *Lenau's Leben*. 1—2. 1855.
- Selmer, H., *Den danske Lægestand*. 1852.
- Skolens Reform. *Et Tidsskrift* udg. af F. A. Milo, C. F. Christens og H. Schneekloth. Aarg. I—VI. 1850—55. VII. Januar—April 1856.
- Sommer, W. v., *Kort over den danske Stat*. 6 Blade.
- Spruner, K. v., *Historisch-Geographischer Atlas zur Geschichte der Staaten Europas*. 73 color. Karten. II. Ausg. 1854.
- Stephens, G., *The Shakespear story teller*. 3—6.
- Taciti de vita et moribus Cn. Jul. Agricola. Recens. F. C. Wex. 1852.
- Tetens, P. J., *Haandbog i Lovgivningen om Skatter*. 1855.
- Thiele, J. M., *Thorvaldsen i Kjøbenhavn 1839—44*. 1856.
- Thiers, A., *Histoire du consulat et de l'empire*. Livr. 53.—67. Bruxelles 1855.
- Thomsen, J., *Vandringer paa Naturvidenskabens Gebet*. I. 1855.
- Thornam, A., *Almindeligt Sundhedslexicon* 11—19.
- Thornam, Chr., *Afbildninger til Brug ved Underviisningen i Zoologie*. I. H. 1856. fol.
- Thorsen, P. G., *De med jyske Lov beslægtede Stadsretter for Slesvig, Flensborg, Aabenraa og Haderslev*. 1855.
- Thukydides. *Erkl. v. K. W. Krüger*. II. Ausg. 1855. I.
- Tidsskrift, Nordisk Universitets-*, 3 H., udg. af G. A. Krohg. Christiania. 1855.
- — — 2. Aarg. I H., udg. af A. Ingerslev. Kbhvn. 1856.
- Trojel, F. C. L., *Opgaver til skriftl. Udarbejdelser og mundtlige Foredrag i Modersmaalet*. 1855.
- Trap, J. P., *Statistisk-topographisk Beskrivelse af Kongeriget Danmark*. I.
- Ursin, M. R., *Stiftsstadten Viborg*. 1849.
- Ved Kammerherre, Lehnsgreve F. M. Knuths Bisættelse d. 17de Jan.* 1856.
- Vett, W. v., *Kjøbenhavn, histor.-topogr. Beskrivelse*. I, 1—2.

- P. Maronis Virgili Æneis. Til Skolebrug bearb. af O. Fibiger.
I. 1855.
- Vischer, W., Epigraphische u. archaeologische Beiträge aus
Griechenland. Basel 1855. 4to.
- Wagner, H., Cryptogamen-Herbarium H. Serie. Lief. 1—2. 1855.
- Weisser, L., (u. H. Merz) Bilder-Atlas zum Studium der Welt-
geschichte. I. fol.
- Zimmermann, W. F. A., Der Erdball. 30—32. Supplem. I. 1855.

Desuden har Bibliotheket i Skoleaarets Løb modtaget følgende Gaver.

Fra Overlærer F. Johnstrup, Aug. 1855:

De chemiske Grundstoffer og deres vigtigste Forbindelser i den uorganiske Natur, ved Fr. Johnstrup. 1855.

Fra Cultusministeriet d. 28. October:

Fortegnelse over de 143 Studerende, der i Aaret 1855 have tilendebragt Afgangsexamen ved de lærde Skoler eller Adgangs-examen ved Universitetet. 2 Expl.

Fra Cultusministeriet d. 18. November:

Indbydelsesskrift til Universitetsfesten i Anledning af H. M. Kongens Fødselsdag. — Forelæsninger og Øvelser ved Universitetet og Polytechnisk Anstalt i Efteraars-Halvaaret 1855. — Liste over de Studerende, som i 1855 have taget den philosophiske Examen eller tilendebragt Anden Examen. — Indbydelsesskrift til Universitetets Aarsfest til Erindring om Kirkens Reformation. — L. Müller, Den macedoniske Konge Philip IIs Mønter. 1855. — L. Helveg, De danske Domkapitler. 1855. — Programme pro 1854 der Provinzen Preussen, Posen, Schlesien, Pommern, Sachsen, Westphalen, Rheinland, Brandenburg. — Indbydelsesskrifter til den offentlige Examen 1855 i Metropolitanskolen, Sorø Academis Skole, Frederiksborg lærde Skole, Cathedralskolerne i Roeskilde, Odense, Nykjøbing, Aalborg, Viborg, Aarhus, Ribe, de lærde Skoler i Randers, Horsens, Kolding, Haderslev, Flensborg lærde og Realskole,

Domskolen i Slesvig, Rønne høiere Realskole, Latinskolen i Reykjavik (1854), Borgerdydskolerne paa Christianshavn og i Kjøbenhavn, det von Westenske Institut, Helsingørs videnskabelige Realskole, de lærde Skoler i Kiel, Rendsborg, Plöen, Meldorf, Glückstadt, Ratzeburg, Gymnasiet i Altona. Indbydelsesskrift til den off. Examen 1854 i Christiania og Bergens Cathedralsskoler og i Skiens lærde og Realskole. Efterretninger om Christiania Borger- og Realskole 1853.

Fra Fyens Stifts litteraire Selskab (med Skrivelse af 1. Marts 1854) modtaget gennem aflode Grev Knuths Bo den 16.

April 1856:

Aktstykker til Nordens Historie i Grevefeidens Tid. Udg. ved Dr. C. Paludan-Müller. 1. Samlings 1. og 2. Hefte (3. Hefte modtog Stiftelsen den 12. Januar 1853) og 2den Samling.

Fra Capitain og Regnskabsfører Lengnick d. 20 Mai:

Forhandlinger om de af Biskop Hans Poulsen Resen og Hustrue den 14. Juli 1624 funderede Fripladser i Herlufsholms Skole.

Disciplenes Morskabsbibliothek, som bestyres af Adjunct Lund, har i Skoleaaret 1855—56 havt en Tilvæxt af omtrent 60 Bind.

Skolens Examina

ville iaar blive afholdte i følgende Orden.

I. DEN SKRIFTLIGE DEEL.

Afgangsprøven.

Aarsprøven.

Mandag den 23de Juni.

9-1 DIM. Dansk Udarb.

9-1 VIIB Dansk Udarb.

8-12 VI, IV, III, II Dansk
Udarb.

4-8 DIM. Geometr. Opg.

3-7 VI Mathem. Opg. |
V Dansk Udarb.

3-6 III Tydsk Stiiil.

II Regning.

I Dansk Stiiil.

Tirsdag den 24de Juni.

9-1 DIM. Latinsk Stiiil.

9-12 VIIB Lat. Stiiil.

8-11 VI, V, IV Lat. Stiiil.,
II Tydsk Stiiil.

4-8 VI Tydsk Stiiil.

3-7 VIIB Mathem. Opg.,

3-6 V, I Tydsk Stiiil.,

III Latinsk Stiiil.,

II Fransk Stiiil.,

Onsdag den 25de Juni.

9-1 DIM. Arithmet. Opg.	8-11 VIIIB, VI, V Latinsk Oversætt. IV Tydsk Stil. I Regning.
4-8 DIM. Latinsk Overs.	3-7 III, II, I Tegning (Kl. 4 $\frac{3}{4}$ -5 $\frac{1}{4}$ Ophold).

II. DEN MUNDTLIGE DEEL AF AFGANGS- OG AARSPROVEN.

Torsdag den 8de Juli.

Kl. 4	V Latin K.
— 4	IV Mathematik M.
— 5	VI Fransk Dv.

Onsdag den 9de Juli.

Kl.		Kl.	
9	VIIIB Græsk K.	4	IV Tydsk Dv.
9	IIIa*) Historie D.	4	IIIb*) Historie D.
9	II Dansk Ld.	5	VI Græsk Lst.
II	I Naturhistorie Dv.	6 $\frac{1}{2}$	Vb Religion E.
II $\frac{1}{2}$	Va Religion E.		

*) Ved **a** betegnes de Disciple, hvis Nummer i Classen er et ulige, ved **b** de, hvis Nummer er et lige Tal.

Torsdag den 10de Juli.

Kl.		Kl.	
9	III Dansk L.	4	V Naturhistorie N.
9	II Fransk Dv.	5	VI Religion E.
10	IV Historie D.		

Fredag den 11te Juli.

9	VIII Arithm. & Geom. M.	4	VI Geographi D.
9	V Nordisk Mythol. Ld.	4	IV Græsk CN.
11½	IIIa Fransk Dv.	4	I Geographi Dv.
		6½	IIIb Fransk Dv.

Løvedag den 12te Juli.

9	V Mathematik M.	4	IV Naturhistorie N.
9	III Geographi D.	4	I Tydsk Ld.
9	II Tydsk Ld.	5	VIII Latin Lst.

Mandag den 14de Juli.

9	VI Naturhistorie N.	4	V Græsk K.
9	II Religion E.	4	IV Religion E.
10	DEM. Historie D.	4	III Tydsk Dv.

Torsdag den 15de Juli.

9	DEM. Latin Lst.	4	V Geographi D.
9	II Naturhistorie N.	5	VI Tydsk Dv.
9	I Religion E.		

Onsdag den 16de Juli.

9	VIII Historie D.	4	DEM. Arithmetik & Geometri M.
9	III Latin Lst.		
		4	IV Latin CN.

Torsdag den 17de Juli.

Kl.		Kl.	
9	VI Matematik M.	4	DIM. Græsk K.
9	Va Historie D.	4	III Religion E.
11	I Historie Dv.	6½	Vb Historie D.

Fredag den 18de Juli.

9	VI Latin K.	4	DIM. Naturlære M.
9	II Geographi D.	4	Vb Fransk Dv.
10	VIIb Hebraisk N.	5½	IV Geographi D.
11½	Va Fransk Dv.	6¼	IIIb Naturhistorie N.
11½	IIIa Matematik M.		

Løvedag den 19de Juli.

Kl. 9	DIM. Religion E.
— 9	IV Fransk Dv.
— 9	II Historie CN.
— 11½	VIIb Naturlære M.
— 11½	IIIa Naturhistorie N.

Kl. 5 Offentlig Sangprøve.

Mandag den 21de Juli.

Kl. 9	VIIb Religion E.
— 9	VI Historie D.
— 9	V Tydsk Dv.
— 11¼	I Dansk E.
— 11½	IIIb Matematik M.

Kl. 6 Almindelig Svømmeprøve.

Tirsdag den 22de Juli Kl. 2 Efterm. bekjendtgjøres Udfaldet af Censuren for samtlige Classer, hvorpaa Sommerferien tager sin Begyndelse.

Fredag den 22de August inden Kl. 7 Eftermiddag maae Disciplene være vendte tilbage til Stiftelsen. Lørdag den 23de til sædvanlig Tid begynder Underviisningen i det nye Skoleaar.

Til at overvære de mundtlige Prøver indbydes herved ærbødigt Disciplenes Fædre og Værger samt Enhver, der har Interesse for Skolen og dens Virksomhed.
